

BEDRE LYSTFISKERI I DANMARK

EUROPAS BEDSTE KYSTØRRED FISKERI
MED DOBBELT SÅ MANGE KYSTØRREDER

RINGKØBING, STADIL OG NISSUM
FJORDE – UKENDTE MULIGHEDER FOR
BEDRE GEDDE- OG ABORREFISKERI

1000 KM VANDLØB MED GODT
ØRRED- OG STALLINGFISKERI

ROVFISKENE TILBAGE TIL
SYDSJÆLLAND, MØN, FALSTER OG
LOLLAND

DE STORE SØERS FISKERI



INDHOLD

4

FISKELANDET DANMARK

6

ET FREMTIDSBILLEDE: LYSTFISKERRAPPORT FRA DANMARK – ÅR 2030

8

EN NY TILGANG

10

UDGANGSPUNKTET: MANGE VIL GERNE FISKE, MEN DER ER FOR FÅ FISK

14

VI SÆTTER GANG I FEM NØGLEPROJEKTER

16

SÅDAN KOMMER VI VIDERE

20

ØKONOMISKE, MILJØMÆSSIGE OG SOCIALE KONSEKVENSER



DANSK LYSTFISKERI SKAL HAVE ENDNU BEDRE VIND I SEJLENE

Danmark er et godt land at være lystfisker i. Vores landskab er prydet med kyster i lange strækninger, søer i alle størrelser og vandløb i lange baner. Lystfiskeri er med god grund en populær fritidsaktivitet.

Sådan skal det fortsat være. Og det kan blive endnu bedre.

For 50 år siden var en ørred et sjældent syn langs kysterne sammenlignet med i dag, hvor vi oftere støder på den. Og for 30 år siden var laksen næsten uddød. Nu er den tilbage.

I denne plan, "Bedre lystfiskeri i Danmark" udarbejdet af Lystfisker Danmark, rettes der et skarpt blik mod det store potentiale for et endnu bedre lystfiskeri, hvor vi lærer af de gode eksempler.

Med planen bliver der nu sat retning, når der peges på fem ambitiøse "nøgleprojekter" på tværs af hele landet. Et stærkt samarbejde mellem lystfiskere, lodsejere og myndigheder bliver afgørende

Jeg ser personligt frem til at følge projekterne og ønsker "knæk og bræk" ude ved fiskepladserne.

Jacob Jensen
Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri

KONTAKTPERSON

Projektchef **Arne Kvist Rønne**, Lystfisker Danmark (national strategi for lystfiskeri, Assens Kommune), akvir@assens.dk



FISKE- LANDET DANMARK



Se på et Danmarkskort! 8.750 km kystlinje, tusinder af kilometer vandløb og søer, moser og damme.

I Danmark fisker vi overalt. I København møder man unge lystfiskere på 'Streetfishing' ved molerne omkring Skuespillerhuset. Havørreden er Danmarks signaturfisk. Kendte lokaliteter har man på Stevns, Møn, Isefjorden, Vejle Fjord og Limfjorden. Men havørreden er overalt, og det var på Fyn at man for 40 år siden udviklede 'Havørred Fyn' projektet.

De store jyske vandløb har opgang af havørred, og der findes bestande af bækørred. Den nordatlantiske laks var erklæret uddød i de vestjyske vandløb, men på nærmest mirakuløst vis blev den reddet. Langs den jyske vestkyst fiskes der efter fladfisk, makrel og havbars fra molerne, og pighvarfiskeriet er blevet udbredt.

Overalt i Danmark fiskes der i damme, moser og søer efter aborre og gedder, og der er ikke langt til en put&take fiskesø med regnbueørreder, hvor mange stifter bekendtskab med lystfiskeriet.

Sådan ligger lystfiskelandet Danmark. Fiskeriet er ikke dårligt i Danmark. Men det kan blive bedre.

Langt bedre end det er i dag. Det handler denne plan om.

Hvad vil det sige at få et "bedre lystfiskeri"?

Lystfiskere fisker af forskellige grunde. Det kan være at fange en stor fisk, at fange mange fisk, at fange forskellige fisk, at få en god naturoplevelse eller mere generelt at opleve spændingen i fiskeriet og dets mange dimensioner.

Her bruger vi denne brede definition: Med bedre lystfiskeri forstås en situation hvor der kan udøves et bæredygtigt lystfiskeri på de populære 'lystfisker-fisk', fordi bestandene vokser i antal og robusthed og indeholder en væsentlig andel af større fangstmodne fisk.



ET FREMTIDSBILLEDE: LYSTFISKER RAPPORT FRA DANMARK – ÅR 2030

De danske lystfiskere har fået smilet tilbage.

Det startede ved **forårsfiskeriet i 2027**, hvor der blev fanget havørreder overalt langs kysterne.

Lystfiskerne mener, at fremgangen skyldes ændringerne fra 2024. Det var **dengang man i Danmark besluttede at tage lystfiskeriet mere alvorligt**. En række fisk blev udpeget som lystfisker-fisk. Midler til bedre kontrol. En ændret adfærd hos lystfiskerne, så de store ørreder nu for det meste bliver genudsat. Effektive vandpleje-teams i hele landet. Flere midler til forskning. Fuld gennemførelse af vandplan-projekter.

Og så er det endda slet ikke i havørredfiskeriet, at man har set de største forbedringer. I 2024 blev der **sat gang i en række 'nøgle-projekter'**, og nu begynder vi at se resultaterne.

Sydsjælland, Falster og Lolland er på vej til at etablere sig som en **europæisk rovfiske-region**. Man har udnyttet de store lavbundsjord-projekter til at få etableret lavvandede gydeområder. De store, tørlagte søer er nu genskabt. Forvaltningen af fiskeriet er restriktiv, så der er ikke risiko for overfiskning af bestandene. På torvet i Vordingborg har man rejst en drabelig gedde-skulptur. En hilsen til de unikke rovfisk som lever både i ferskvand og saltvand.

På de store **Ringkøbing, Nissum og Stadil fjorde i Vestjylland** har man også fået øjnene op for gedde- og aborre-fiskeriet. Et spændende supplement til laksefiskeriet i de vestjyske vandløb. Fiskeriet er nøje reguleret, ikke ulig fra hvad man kender fra laksefiskeriet. Den ændrede forvaltning har gjort sit. Man ser ikke længere kasser af gedder og aborrer indbragt til fiskeriauktionen. Til

gengæld møder man internationale fisketurister som besøger området to gange om året – fisker laks om sommeren, gedde om vinteren.

Ved de jyske vandløb som Grønå, Omme å og Råsted Lilleå møder man lokale lystfiskere og fluefiske-freaks fra udlandet med det lette grej. **Stallingen og bækørreden** er tilbage - børn og unge kan igen cykle ned til åen og komme i gang med fiskeriet. Nationale 'fiske-beskyttere' blev ansat. Det virker. Sammen med lokale foreninger, og med hjælp fra de nyudviklede skarv-lasere, har de fået skarv væk fra vandløb. Ikke blot stalling og bækørred nyder godt af det. Dobbelt så mange ørred- og laksesmolt trækker nu ud i havet – og vender tilbage som sølvblanke kæmper.

Fiskeriet i de store søer er blevet mere tilgængelig, og søfiskerne er nu involveret i vand- og fiskeplejearbejdet. Den tid er forbi, hvor vandplejearbejde kun handlede om vandløb. Nu er det i høj grad søfiskerne der sætter kursen ved at pleje de lokale søer.

Men **alt er langtfra perfekt**. Der er stadig for få bundfisk og restriktioner på torskefiskeriet er ikke blevet ophævet endnu. Tilbage i 1980'erne kunne der en sommeraften være 50 småbåde på Lillebælt ud for Middelfart. Det ser vi endnu ikke. Men lystfiskernes engagement omkring Projekt Kysthjælper og de marine vandplejeprojekter begynder så småt at give resultater. Flere torsk og en bestand af fladfisk der er på vej op igen. Politikerne lytter, når lystfiskerne presser på for bedre regulering af vandmiljøet.

Internt i lystfiskeri er der samarbejde og gejst.

Den nye kultur er klar: Vi står sammen. Vi handler. Vi opnår resultater. Og vi fanger fisk!



SÅ VELLYKKET ET FISKELAND KAN DANMARK BLIVE

DENNE PLAN UDGØR EN NY TILGANG TIL UDVIKLING AF DANSK LYSTFISKERI.

- 1. Flere fisk og bedre fiskeri.** Den store udfordring for dansk lystfiskeri handler om at få sunde fiskebestande og dermed et bedre fiskeri. Det er essensen i denne plan. Danske lystfiskere oplever, at mange typer af fiskeri er blevet dårligere de senere år, bl.a. som følge af miljøproblemer i de indre danske farvande og skarvprædation.
- 2. Potentialer frem for problemer.** Planen viser, hvordan der i forskellige dele af Danmark kan udvikles et fiskeri af høj kvalitet. Ved at fokusere på potentialer bliver det lettere at overkomme de barrierer som findes. Et fokus på potentialer er også en god måde at fastholde en 'hukommelse' omkring hvor rig en vandnatur, vi har (haft).
- 3. Denne plan beskriver 5 nøgleprojekter.** De har det til fælles, at de hver vil skabe muligheder for tusinder af lystfiskere, når de er gennemført. De udgør en god spændvidde i lystfiskeriet, og er forskellige for så vidt angår geografi, typer af fisk og lystfiskeri – og hvilke barrierer som skal overkommes.
- 4. Højt ambitionsniveau.** Det er vigtigt, at nye generationer ikke affinder sig med en situation, hvor man ikke kan fange fladfisk fra molerne. De naturgivne forudsætninger for lystfiskeri i Danmark er nemlig fremragende; vi er et rigtigt vandland. Så barren skal sættes højt. Erfaringer viser heldigvis, at

i et samarbejde mellem myndigheder, forskning og frivilligt engagement kan der opnås gode resultater.

- 5. Historisk fundering.** Indsætterne bygger på historisk viden om konkrete fiskebestande ('sådan-var-det-sådan-kan-det-blive'). Så selvom nogle af indsætterne virker omfattende, er der ikke tale om ønsketænkning. Der er 'blot' tale om, at vi skal genskabe det gode fiskeri.

Det kan lade sig gøre. Havørred Fyn og det jyske lakseeventyr giver nyttig inspiration

Planens tilgang er inspireret af de gode resultater som er skabt i Havørred Fyn projektet gennem 30 år. I et samarbejde mellem kommuner, foreninger og ildsjæle er vandløb blevet forbedret, og der er opnået et godt fiskeri på kysterne. Det jyske lakseeventyr er en anden kilde til inspiration. Laksen var erklæret uddød, men der er nu skabt solide bestande. Både på Fyn og ved det jyske vandløb var der fokus på potentialerne. Dét blev den positive drivkraft. Der blev sat en klar retning og udviklet et samspil mellem forskning-myndigheder-frivillige foreninger.

Planens indhold og logik

Først gives en situationsbeskrivelse af dansk lystfiskeri, og en oversigt over hvilke faktorer som påvirker lystfiskeriet i fremtiden. Dernæst beskrives de 5 nøgleprojekter. Den sidste del af planen omhandler, hvordan planen kan realiseres og med hvilke konsekvenser.





DET JYSKE LAKSEEVENTYR



VI SKAL LÆRE AF SUCCESER I DANSK LYSTFISKERI



HAVØRRED FYN

UDGANGSPUNKTET MANGE VIL GERNE FISKE, MEN DER ER FOR FÅ FISK

Lystfiskeriets situation: En folkelig og udbredt fritidsaktivitet

Dansk lystfiskeri er en succes, bedømt ud fra antal lystfiskere og den accept som findes i befolkningen.

Hvad er særligt ved lystfiskeri i Danmark	<ul style="list-style-type: none"> • Et 'demokratisk' fiskeri. Der er nem adgang og lystfiskeri er en billig hobby • Vi har et varieret fiskeri ved kyst, hav, vandløb og søer • Er en del af 'frivillig-Danmark', med flere end 200 foreninger • Skæv kønsfordeling, om end andel af kvindelige lystfiskere er stigende • Mange steder er lystfiskeri tæt koblet med naturforbedringer og vandpleje 	
Antal lystfiskere i Danmark	<p>Der ca. 570.000 lystfiskere i Danmark. Af disse indløser godt 170.000 fisketegn. 325.000 fisker kun i Put & Take søer og behøver ikke fisketegn. Derudover er der unge lystfiskere under 18 år og ældre over 60 år samt lodsejere som ikke behøver fisketegn.</p>	
Internationale lystfiskerturister	<p>Mellem 232.000 og 648.000 udenlandske lystfiskerturister i 2022, jf. VisitDenmark (2023), afhængig af hvor restriktivt man definerer en lystfiskerturist. Tallet dækker over turister for hver lystfiskeri har spillet en afgørende eller meget afgørende betydning for rejsemål.</p>	
Aktører i lystfiskeriet	<p>Frivillige</p> <ul style="list-style-type: none"> • Danmarks Sportsfiskerforbund • Ca. 200 lystfiskerforeninger • Sammenslutninger, nationale forbund, konsortier <p>Kommercielle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brancheforeningen Dansk Lystfiskeri • Grejforretninger, turbåde, importører, bådudlejning, guidevirksomhed, m.v. <p>Forskning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sektorforskning via DTU Aqua • Forskning på bl.a. AU, KU, SDU 	<p>Myndigheder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (forvaltning) • Fiskeristyrelsen (kontrol, fisketegn, m.v.) • Lystfisker Danmark (den nationale strategi for lystfiskeri) <p>Andre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geografisk afgrænsede 'fiskedestinationer' som Havørred Fyn, Fishing Zealand, Havørred Limfjorden, RiverFisher, m.fl. <p>Herudover spiller nationale og kommunale miljømyndigheder en meget stor rolle i forhold til forvaltningen af naturgrundlaget for lystfiskeri</p>
Det mest udbredte fiskeri	<ul style="list-style-type: none"> • Kyst-havørred er det mest udbredte fiskeri, efterfulgt af put & take fiskeri • Popularitet som følger: Kystfiskeri ▶ Søfiskeri ▶ Havfiskeri ▶ Åfiskeri • Mange forskellige former for fiskeri (spin-flue-mede-trolling) efter en række forskellige fisk 	

KONKLUSION

1. Lystfiskeri i Danmark er populær hobby som nyder bred accept og opbakning
2. Lystfiskerturismen ligger på et højt niveau, med tendens til øgning
3. Tendens til faldende lystfiskeri (indikatorer: Fisketegn og aldersfordeling af fisketegnsindløserne)



¹ 'Lystfiskerturisme i kyst- og natur-Danmark i 2022' (Visit Denmark, 2023).

FISKENES SITUATION

ALT FOR FÅ FISK

Tabellen nedenfor viser situationen for de vigtigste 'lystfisker-fisk'. Den er udarbejdet af Lystfisker Danmark på baggrund af en status udarbejdet af DTU Aqua. Det er derfor Lystfisker Danmark som er ansvarlig for grøn-gul-rød angivelsen.

Grøn: Et omfattende lystfiskeri er muligt, fordi der er et stort antal bestande, og de enkelte bestande er robuste og indeholder en væsentlig andel af større, fangstmodne fisk.

Gul: Et vist lystfiskeri er muligt, fordi der er enkelte, robuste bestande med en væsentlig andel af større, fangstmodne fisk.

Rød: Et meget begrænset lystfiskeri er muligt, fordi der er få eller ingen robuste bestande med en væsentlig andel af større, fangstmodne fisk.

FISKEARTER	STATUS	INFO
Hornfisk, makrel og sild		De kendte 'sæsonfisk' kommer i stort antal og bidrager til et vigtigt lystfiskeri. Bestande er sandsynligvis i trivsel; dog intet klart overblik
Medefisk (karpe, brasen, skalle, suder)		Er generelt i trivsel, som en følge af det ofte uklare vand i søerne. Individstørrelsen er typisk mindre i uklare søer. Få større fisk
Laks		Fremgang gennem 25 år. Kun Storåen og Ribe å har selvreproducerende bestande. Mulighed for betydelig større bestande end nu
Gedde (ferskvand)		Ikke tegn på, at gedden overordnet er i tilbagegang i Danmark; dog er der begrænset viden om bestandsudviklingen
Sandart		Er generelt i trivsel, som en følge af det ofte uklare vand i søerne. Søer ved Silkeborg er blevet klare og sandarten er her gået tilbage
Aborre (ferskvand)		Kun begrænset samlet viden om bestandenes udvikling nationalt og lokalt. Mange søer negativt påvirket af næringsstoffer (uklart vand)
Havørred		Godt fiskeri ved mange vandløb og kyster, men færre større fisk (>50 cm). Under halvdel af smoltproduktion-potentialet er indfriet
Aborre (brakvand)		Baseret på erhvervsmæssige landinger er bestandene i tilbagegang. Stadig vandløb i Østersøområdet med gode gydebestande
Gedde (brakvand)		Det sydsjællandske område har meget svage og sårbare bestande. Bestande i vestjyske fjorde er mindre sårbare
Bækørred		Fiskeplejeplaner og andre undersøgelser peger på et fald i antallet af ældre ørreder og et lavt niveau af større ørreder
Søørred		Undersøgelser indikerer at bestande i Hald sø og Mossø er gået tilbage til meget lavere niveau. Samme tendens antages i andre søer
Rødspætte, skrubbe, ising		Bestandene er i tilbagegang i kystnære områder og fjorde. Det folkelige fiskeri efter fladfisk stærkt reduceret i forhold til tidligere
Stalling		Bestandene er helt i bund. Stallingen frygtes forsvundet fra mange delstrækninger
Torsk		Bestandene er små eller helt forsvundet fra kyster og fjorde. Meget reduceret rekreativt fiskeri efter torsk seneste årti
Ål		Ålebestanden i ferske og marine vandområder er lille, og er gået markant tilbage gennem flere år

Ovenstående er populære 'lystfisker-fisk' og er på den baggrund medtaget. Men lystfiskerne fisker også efter andre fisk – eksempelvis tun, multe, sej, havbars, pighvar, pelamider, fjæsing, m.fl.



KONKLUSION

1. Den aktuelle kvalitet af fiskebestandene svinger betydeligt. Overvejende dårligt. Langt fra potentialet.
2. Havørredfiskeriet ved kysterne er stadig godt og laksen er kommet tilbage.
3. Det kan være svært at komme i gang med fiskeriet for nyfiskere, fordi tidligere tiders 'nære fiskeri' – eksempelvis ved havnen efter fladfisk eller i åen efter bækørred – lider under svage bestande.

² 'Status på 18 fiskearter som indgår i det danske lystfiskeri', DTU Aqua (2023).

VI SÆTTER GANG I FEM NØGLEPROJEKTER

Kvaliteten af lystfiskeriet skabes af strukturelle forhold som ikke umiddelbart kan påvirkes, og af nære forhold som kan påvirkes. Vi har fokus på projekter som er ambitiøse, men hvor det samtidig er realistisk at opnå de første resultater inden for en tidshorizont på 3-6 år. Ud fra dette hensyn er der eksempelvis ikke fokus på at forbedre lystfiskeriet efter fladfisk. Det ville være et fiskeri som kommer mange til gavn, men at sikre gode vilkår for de bundlevende fisk er i høj grad afhængig af situationen omkring vandmiljøet i de indre farvande (iltsvind, fiskedød, næringsstoffer); en situation som kræver landspolitiske beslutninger og som ligger udover hvad, der kan rummes her.

Kriterier for nøgleprojekter:

- 1. Får mange lystfiskere, gavn af bedre fiskeri (nytteværdi)?** *Jo flere, jo bedre*
- 2. Kan der laves robuste fiskebestande (biologisk potentiale)?** *Jo mere robuste, jo bedre*
- 3. Kan det lade sig gøre (feasibility)?** *Jo lettere det er, økonomisk og institutionelt, at gennemføre et nøgleprojekt, jo bedre*
- 4. Kan der laves et godt samspil mellem aktørerne i lystfiskeriet?** *Jo stærkere samspil, jo bedre*



God kvalitet i dansk lystfiskeri skabes fra mange steder i samfundet. Vigtige faktorer er:

- Regler og rammer for skarv-regulering (og andre prædatorer)
- Gennemførelse af såkaldte 'lavbundsjord-projekter' og andre større naturprojekter
- Vandrammedirektivets implementering
- Klimaforandringer og ændrede vejrforhold
- Udledning af næringsstoffer til vandmiljøer (landbrug, byer, dambrug)
- Fiskeriregulering

Men lystfiskerne kan også selv gøre en forskel. De kan eksempelvis påvirke på følgende måder:

- Igangsætte større vandplejeprojekter og mobilisere støtte til dem
- Bidrage til skarvregulering og tiltag som Smoltvagt og Projekt Kysthjælper
- Gennemføre 'egne' vandplejeprojekter
- Udvisе forsigtigt adfærd i forhold til genudsætning, modhageløse kroge, etc.

1. EUROPAS BEDSTE KYSTØRRED FISKERI MED DOBBELT SÅ MANGE KYSTØRREDER

- Fiskeriet langs kyster og fjorde bliver kaldt det danske 'signatur-fiskeri'. Her ser man lystfiskere i waders som afsøger lange strækninger.
- Fiskeriet kan dyrkes året rundt, er nemt tilgængeligt og er billigt.
- En stor del af fisketurismen i Danmark er forbundet med havørredfiskeriet på kysten.
- Kvaliteten af fiskeriet afhænger af mange faktorer såsom predation, gyde- og opvækstvilkår i vandløb og lystfiskernes adfærd.



AKTUEL SITUATION I FORHOLD TIL POTENTIALE (CIRKEL)

Potentiale ikke udnyttet

Potentiale udnyttet

- Der er endnu lang vej til der opnås god eller høj økologisk tilstand i forhold til tæthed af fisk, jf. 'Ørredkortet', kort.fiskepleje.dk. Smoltproduktion langt fra optimal.

SWOT-ANALYSE I FORHOLD TIL AT REALISERE MÅLET

Styrker

- Massiv interesse for dansk kyst-ørred fiskeri, og stort engagement i lystfiskerforeninger
- Betydelig viden om ørredens liv og behov
- Vandplan-projekter vil bidrage til forbedrede gyde- og opvækstvilkår
- Mange steder godt samspil mellem myndigheder-forskning-frivillige

Svagheder

- Bestande påvirkes negativt af prædation, særlig fra skarv
- Manglende viden/forståelse for hvordan lystfiskeradfærd påvirker bestande
- Dårlige gyde- og opvækstvilkår i vandløb
- Dårligt havmiljø kan muligvis påvirke opvækstvilkår i havet

Muligheder

- Flere frivillige gydebanke-projekter (o.lign.) gennemføres
- Gøre 'grusbanke-arbejde' nemmere og mere attraktivt via økonomisk og anden støtte
- Ændret lystfiskeradfærd så færre fisk hjemtages, særligt færre større fisk

Trusler

- Ekstreme vejrforhold / udtørring af vandløb

Udbytte hvis indsats gennemføres

- Bedre rekruttering og fastholdelse af nyfiskere
- Mere fiskeglæde for en meget stor gruppe lystfiskere
- Mere lystfiskerturisme

Vigtigste indsats

- Habitatforbedringer og skarvregulering

2. 1000 KM VANDLØB MED GODT ØRRED- OG STALLINGFISKERI

- Mange jyske vandløb slynger sig smukt gennem landskaber. Her er sving, stryg og høller og ofte en rig plantevækst med storblomstret vandranunkel som signatur for velfungerende vandløb.
- Eksempler på vandløbssystemer: De øvre eller mellem dele af Vidåen, Kongeåen, Brede Å, Ribe Å, Varde Å, Skjern Å, Gudenåen, Storåen, m.fl.



AKTUEL SITUATION I FORHOLD TIL POTENTIALE (CIRKEL)

Potentiale ikke udnyttet



Potentiale udnyttet

- Stalling: Bevaringsstatus er stærk ugunstig. Meget begrænset fiskeri
- Bækørred: Lavt niveau + nedgang, www.fiskepleje.dk/nyheder/2021/01/baekoerred

SWOT-ANALYSE I FORHOLD TIL AT REALISERE MÅLET

Styrker

- Lystfiskerforeninger langs vandløbene som kan bidrage til indsatser og har lodsejeradgang
- Stadig en vis 'hukommelse' tilbage til dengang fiskeriet var godt
- Gyde- og opvæksthabitater bedres via vandplanprojekter

Svagheder

- Bestande er sårbare overfor prædation, særlig fra skarv
- Kompleks situation med mange lodsejere og foreninger
- Ingen handlekraftig struktur på tværs af vandløbssystemer

Muligheder

- Opnå større offentligt engagement i skarv-regulering (bygge videre på 'Projekt Stalling')
- Organisere mere effektive reguleringer af skarv indenfor og på tværs af vandløbssystemer
- Lystfiskernes egne indsatser for at forbedre habitater øges via støtte til frivillige indsatser

Trusler

- Fortsat høj prædation, særligt fra skarv
- Bestande i visse vandløb uddør eller kommer under kritisk masse
- Faldende interesse blandt lystfiskere på grund af et stadig mere svagt kendskab til hvor godt dette fiskeri kan være

Udbytte hvis indsats gennemføres

- Nem adgang for nyfiskere til at komme i gang med fiskeriet, hvilket vil give en bedre rekruttering til lystfiskeri
- Positiv medlemsudvikling for lystfiskerforeninger ved mellem-øvre jyske vandløb

- International lystfiskerturisme hvor man henvender sig til C&R fluefiskere

Vigtigste indsats

- Opnå reduceret skarvprædation

3. ROVFISKENE TILBAGE TIL SYD-SJÆLLAND, MØN, FALSTER OG LOLLAND

- Her lever verdens meste saltstærke bestande af gedder og aborrrer. Fisk som egentlig er ferskvandsfisk, men som gennem tusinder af år på forskellig vis har tilpasset sig livet i brakvandet.
- Ny forskning viser, at der er tale om et stort antal forskellige stammer af gedder og aborrrer. Nogle gyder i ferskvand og har en adfærd som man kender fra laks og ørred. Fødes i en å, lever i brakvand og formerer sig i præcist det vandløb, hvor de blev klækket. Andre er så fint tilpasset brakvandet, at de kan leve hele livet uden at være i ferskvand.
- Langt op i forrige århundrede var der imponerende fiskebestande i området



AKTUEL SITUATION I FORHOLD TIL POTENTIALE (CIRKEL)

Potentiale ikke udnyttet



Potentiale udnyttet

- **Gedde:** Meget ugunstig situation; en række stammer er truet.
- **Aborre:** Mindre presset, men langtfra optimal situation. Se www.fishingindenmark.info/artikler/rovfiskene-tilbage

SWOT-ANALYSE I FORHOLD TIL AT REALISERE MÅLET

Styrker

- Lystfiskerforeninger, myndigheder og ildsjæle har gennem flere år arbejdet for forbedringer
- Historisk viden om hvor godt fiskeriet kunne være
- 'Rovfiskene tilbage' projektet (2023) har skabt fornyet interesse

Svagheder

- Mangel på viden
- Kritisk indstilling i dele af lystfisker-baglandet, jf. Stege-Nor erfaringer
- Mindre prestige omkring gedde-aborre i nogle sammenhænge

Muligheder

- Koordineret indsats (stat, kommuner, andre)
- Kommuners arbejde med habitatsforbedringer
- Udnytte natur- og lavbundsjord-projekter
- Opnå ekstern finansiering

Trusler

- De meget sårbare bestande uddør
- Overfiskning pågår indtil ændret fiskeriregulering træder i kraft
- Natur- og klimaprojekter gennemføres uden at de blive 'fiske-tilpasset'

Udbytte hvis indsats gennemføres

- Fiskeri efter store og flotte fisk i et område tæt på hovedstadsområdet
- International lystfiskerturisme hvor man henvender sig til bæredygtigt fiskeri-segmentet

- En række rekreative og naturmæssige forbedringer

Vigtigste indsats

- Realisering af 'Rovfiskene tilbage' projektet

4. RINGKØBING, STADIL OG NISSUM FJORDE – UKENDTE MULIGHEDER

- De tre fjorde udgør store vandområder og lange kyststrækninger. Alligevel er lystfiskeriet på de vestjyske fjorde meget begrænset.
- Fjordene har et stort potentiale for en øget gedde- og aborrebestand.
- En udvikling og forvaltning af det rekreative fiskeri efter aborrer og gedder i vestjyske fjorde vil kunne tiltrække flere gæster og mange lystfiskere fra ind- og udland.



AKTUEL SITUATION I FORHOLD TIL POTENTIALE (CIRKEL)

Potentiale ikke udnyttet



Potentiale udnyttet

- Det skønnes, at områderne har rigeligt med gyde- og opvækstområder, men der findes pt. ikke videnskabelig data omkring dette (Kilde: Brancheforeningen Dansk Lystfiskeri)

SWOT-ANALYSE I FORHOLD TIL AT REALISERE MÅLET

Styrker

- Relativ 'nem' udfordring fordi gyde- og opvækstområder er intakte
- Ligger i et populært ferieområde
- Vil tiltrække besøgende i lavsæson
- Gode erfaringer med fisketurisme i området

Svagheder

- Uhensigtsmæssig forvaltning af fiskeri i brakvand i Danmark.
- Frygt blandt lystfiskere at en stor geddebestand sker på bekostning af laks og ørred

Muligheder

- Udvikle et restriktivt fiskeri til gavn for lokale og fisketurister, forvaltet med henblik på robuste bestande
- Reduktion af garnfiskeriet
- Inddragelse af erhvervs- og fritidsfiskere mhp. at undgå modsætninger og konflikt

Trusler

- Overfiskning og illegalt fiskeri
- Lokal modvilje mod ændret praksis

Udbytte hvis indsats gennemføres

- Effekten vil være et øget fokus på bæredygtige naturområder i lokalbefolkningen, samt en betragtelig afledt økonomi i form af højere belægning blandt områdets overnatningsmuligheder og en øget omsætning i detailhandlen. Muligheden for gode lystfisker-oplevelser året rundt vil på sigt tiltrække nye beboere til området og naturligt skabe flere arbejdspladser.

- International lystfiskerturisme hvor man henvender sig til bæredygtigt fiskeri-segmentet

Vigtigste indsats

- Ændret forvaltning og fiskepraksis i forhold til de nuværende bestande

5. DE STORE SØERS FISKERI *

- Arresø, Esrum sø, Furesø, Sorø sø og Tissø er eksempler på sjællandske søer. På Falster har man Maribo-søerne. I Jylland kaldes området ved Silkeborg for sø-højlandet – og større og mindre søer ligger spredt ud over det øvrige land. Gamle søer bliver genetableret. I Nordsjælland fyldes Søborg Sø disse år med vand, og Vestjylland har fået Filsø tilbage.
- Søernes tilstand er overvejende dårlig. Kun ganske få er i god økologisk tilstand. Der fiskes erhvervsmæssigt med net efter rovfisk i enkelte større søer.
- Selvom der udøves et stort lystfiskeri i søerne kan søfiskeriet nå helt andre højder – hvis flere søer blev genskabte og hvis miljø- og fiskebestandene blev bedre og forvaltningen blev optimeret mod at styrke det rekreative fiskeri.



AKTUEL SITUATION I FORHOLD TIL POTENTIALE (CIRKEL)

Potentiale ikke udnyttet

Potentiale udnyttet

Note*: Her tænkes ikke på de mange put & take søer som findes overalt i Danmark, og hvor fiskeriet løbende opretholdes via udsætning af fangstmodne fisk som er opdrættet i dambrug.

SWOT-ANALYSE I FORHOLD TIL AT REALISERE MÅLET

Styrker

- Der findes 40-50 lystfiskerforeninger hvor sø-fiskeri spiller en stor rolle
- Genskabelse af større søer foregår flere steder med et godt resultat; det giver flere fiskemuligheder

Svagheder

- Uklare søer som følger af næringsstofførsel
- Bestande påvirkes negativt af skarv prædation
- Vanskelige adgangsforhold, bl.a. Mossø
- Begrænset tradition for vandpleje-projekter i søfiske-miljøet

Muligheder

- Skabe mere handlekraft i foreningernes vandplejearbejde
- Presse på for at genskabe søer
- Øget tilgængelighed til fiskeriet i søerne
- Flere søfiskere, fordi fiskeriet bliver flere

Trusler

- Stigende tilførsel af næringsstoffer
- Lodsejere giver ikke adgang til søerne

Udbytte hvis indsats gennemføres

- Der skabes en ny gejst i søfiskemiljøet, når man får viden om at øget engagement i at forbedre fiskeriet kan give bedre fiskeri
- Positiv udvikling for sø-fiske foreningerne i forhold til medlemstal og faciliteter
- Mulighed for en vis turisme i søer, der kan bære øget fiskeri, når fiskeriet er blevet bedre

Vigtigste indsats

- At skabe praktisk viden om hvordan man kan forbedre fiskeriet i søerne og at skabe handlekraft i sø-fiskemiljøet og lyst til engagement i at forbedre fiskeriet

PLANENS GENNEMFØRELSE

Planen er en rettesnor for lystfisker Danmarks fremtidige aktiviteter. Allerede fra 2024 vil en stor del af de samlede midler under den nationale strategi for lystfiskeri blive prioriteret til nøgleprojekterne.

Det er forhåbningen, at den også vil være til inspiration for andre aktører i dansk lystfiskeri, og at der kan opnås et tæt samarbejde om at nå dens målsætninger.

Hvorfor er andre projekter ikke medtaget?

Man kunne have valgt...	Hvorfor det ikke er blevet valgt
 Den folkelige fladfisk	Forbedring for fladfiskene kræver en fundamental forbedring af forholdene i fjorde og indre farvande, med reduceret udledning af næringsstoffer. Problemets løsning kræver landspolitiske beslutninger.
 Torskefiskeri fra mole, båd og kyst	En genskabelse af torskefiskeriet kræver en fundamental forbedring af forholdene i fjorde og indre farvande, med reduceret udledning af næringsstoffer. Problemets løsning kræver landspolitiske beslutninger.
 Laks-havørred i øvre Gudenåen	Potentialet for lakse-havørred opgang i Gudenåen er stort, men kræver en løsning på Tange sø problematikken – hvilket er en landspolitisk beslutning.
 Laks-havørred i øvre Storåen	Potentialet for lakse-havørred opgang i øvre Storåen er stort, men kræver en løsning på vandkraft sø problematikken – hvilket er en landspolitisk beslutning.

De fem nøgleprojekter er udvalgt fordi, de scorer højt i forhold til kriterierne og fordi de udgør en god spændvidde i lystfiskeriet.

	Vil mange få gavn af indsats?	Robuste fiskebestande?	Kan det lade sig gøre?	Et effektivt samspil?
Europas bedste kystørred fiskeri	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
1000 km vandløb med godt ørred- og stallingfiskeri	★★	★★★★	★★	★★
Genskab fiskeri efter vilde rovfisk ved Sydsjælland, m.v.	★★	★★★★	★★	★★★★
Ringkøbing, Stadil og Nissum Fjorde – gedde og aborre	★★	★★★★	★★★★	★
De store søer	★★	★★★★	★★	★★

★/vilkår delvist til stede, ★★/vilkår i nogen grad til stede, ★★★/vilkår i høj grad til stede



LYSTFISKERGLÆDE

LOKAL UDVIKLING

MERE OMSÆTNING

Planens gennemførelse vil have sociale, økonomiske og miljømæssige konsekvenser.

De sociale konsekvenser

- Mere trivsel i hverdagen for hundredtusinder af danskere som bruger fiskestangen til at forbinde sig med naturen
- Flere børn og unge i naturen, når der bliver nemmere adgang til gode, lokale fiskeoplevelser
- Positiv medlemsudvikling hos de frivillige lystfiskerforeninger
- Opmærksomhed og stolthed i lokalsamfund over, at 'deres' fiskevand er velfungerende

De økonomiske konsekvenser

- Øget omsætning i dansk lystfiskeri på 400-500 mio. kr. årligt, til forbrug til både, grej og overnatning. Det svarer til en vækst på 20% i den økonomiske betydning af lystfiskeri i Danmark

- Vigtigt bidrag til økonomisk udvikling i 'Vandkant-Danmark'

Miljømæssige

- En forbedring af kystørred-fiskeriet vil ske gennem habitatsforbedringer langs hundredvis af vandløb, til gavn for fisk, insekter, vandplanter og fugle
- Markant bedre beskyttelse af den sårbare stalling og fremgang for bækkørredbestandene vil være en følge af indsatsen for at opnå 1000 km godt ørred og stallingfiskeri
- Der vil opnås bedre biodiversitet, i bred forstand, i et stor Sydsjælland-Møn-Falster område, når der gennemføres tiltag til at sikre bedre vilkår for rovfiskene.
- Et større engagement omkring sø-fiskeri og habitatsforbedringer i søerne vil bidrage til at øge den i dag lave økologiske tilstand i de danske søer.



Ovenstående er populære 'lystfisker-fisk' og er på den baggrund medtaget. Men lystfiskerne fisker naturligvis også efter andre fisk – eksempelvis tun, multe, sej, havbars, pighvar, pelamider, fjæsing, m.fl.